

BULICINA FASO YUDANCIAMO BADIDIEGU

BI TODIKAABA TUONSOANDIEGU

BULICINA FASO

Ti baa dógú pò li yaa dani kúuma, ti baa paadí

**BULICINA FASO YUDANCIAMO,
KAPITENNI IBIRAHIMA TARAWORE
MÁYEDIKAAMA U BÁADÓGÚ BUAMA MOANDILI
LENI O DOMATIELO ÀNÌÀLI TUONA DANA
CILIMA, MI TAABUATAAMA PÒ**

Wagidigu, li binli 2026 citaa dana 26

BULICINA FASO YUDANCIAMO BADIDIEGU

N domalieba,

Yaa yogunu n tié u báadógú buamua moandili leni o domatielo àníali tuona dana cilima, mi taabuataama boginkpiama pò, n bua yin bandí bonyenla yàala n fààlí ki nan tié bonmoanla, yàala n tié nàsíílí ki go bua tin yaa jigini la hali boncianla : lani n tié n yàala n ye ti saajetadimu nni.

Tin diidi tin di yàala. Li tié be ? Yaa muuli n kandi mi ñinboancianma ? Ponmi deteeri ban ñani yúa hali yaa dógi n foagi nni ? Mi nàanjànyoma ban ñani yaama dótoe nni ? Ti baa yedi be ti jiema n tiendi naani nni ? Ti saajetadimu, ti tákòàdi-jogidi (fuurisetinba) leni ti tákòàdimu (ti kuyeerinba), li kulí tié yaala n ñani dotoe nni.

N domalieba,

A bonpiema paalú yema ti siiga láá tié tin cógi yàala u yogunu togida tila nni bi tin nùà ki go gbà yàala a laabaalitenla yaaba yaa niali n caa foagima kani bebe kà. Li tié yaa yema n ye ti saajetadimu nni. Nani yúà n cilini mi lebidimoanma hali li binli 1983, cinii ñmáálo nni n den yedi màamà, mi muulibima, mi kokodibima, mi dibima, tin di yaala ke li ña dotoe nni, lani n tie a bonpiema paalú yema ti siiga. Láá tié yaa bonla n ye foagima ke ti baa lingi la kà.

Laá bonla biidi ti yema hali màamà ke tii ji fààmi li pò. Tin núà yàala ke li bia, li tié ban ñandi yaa muuli dotoe nni ki kúádì ti daamu nni ki nan ñàà ban kò yaa muuli Bagire, Suuru, Samandeni ke i biidi kelima bondaala ki ye. Yàala n pugidi ki bia tié ban poabindi

yaa tomato mu badimu nni ke li ña i bonpiendogi nni
ki kúádì tipo, ki nan njáà ti dogu nni ban kò yaa
tomato ke o biadi.

Yin dá lingi yúbáli naani n foagi : ti taagi ki di leni o
taalima lie bi taalima taa daali kulí. Yúbáli gò tié yaa
kpenkpendo n daama ke o fàni, ki sù, ki ban dáá ti
tiadi dotoe nni ki kuadi ki nan njáà ban tági yaa tiadi
o docele nni ke li biadi. Bàaló tààndi a jaga ki guu
« Bulicina n tági yàala » áàmà leni lani kulí káli bi niba
leni a kpenkpenda n bàà u báadogu buama yantiali
ki yaa dáá ki gó kúádi yàala n tági ti diema nni.

Li pundi bina bonciala hali mi bonpienyema n
luulebidi ti yùla ki teni ke ti dáá dotoe nni ban tági
yàala ki nan fálì tin tági yàala ti yaaba.

Bi boandi ti ke yàala n ñani foagima n ñani ki cie tin pia yàala ti yaaba. Bi teni ke ti nùá ke Faso Dan Fani (ti gulinkpaliti) « dunga yaba boncianla », ki nan baa fidi ki dáa dotoe kúádima nni yaa liadili yaa dunga n yabi ki cie Faso Dan Fani dunga taalima piiga. Bi boandi ti ke ñalikáma dupen n pia ti gbanu pò mi todima ki cie ti tiyòé, ti coadi, ti kokoda saabu, ti yaajanba n dini yaa jiema ki den pia u gbanmanu. Bi boandi ti ke ti lúó, ki nan sùá ke ti tinmu gbie leni mi piama.

Bi púá mi kpanjama ki tùá ke « **Yaa biga n fàni, kani n dàà ki nàa ciencia** ». Tin tùá binunfàndanba leni bulicinba, ki mangi ti pàla tin tié yaaba yaa pò, ki moa ti báa dógú pò hali leni tibonjekàala nni.

N domalieba

Mi yùlebidima yogunu pendi ! Tii gó ye yaa yogunu
ke tin tági yaa bonla jiema baa yaa pia ti i fé kà !

Ti sugini Bulicina n lebidi ki tùa yaa diema n bàà li
yàntiali ki njáá man bi màani yaa tùada, ki baa bangi
yaa bila n baa yuandi ki fii ke li tié tilade tin yaa tági
tin di yàala ki gó yaa di tin tági yàala.

U báadógú buama moandili leni o domatielo àníali
tuona dana cilima, mi taabuataama pò máyùjali tié
nani u yiinu yeni, tin sugini yúakuli n ñoadi yaa sanbili:
Iani n tié : « **Li jeeguoli leni u báadógù loagu findima
moandili pò, tin táani ki tùa yaa bulicinba n tági ki gó
di tin tági tiba yàala** ».

Yuakuli n baa yaa yìèni yàa máama o ñoabu nni mo
n yaa tié « **n saatadiga, n bulicindi !** ». Line máyùjali
púogi ti tuonle. Li sugini ke yuakuli n tùó tin táani ki fii
ki yíé ke ti kan gó yaa míádi ki di.

Yaa yogunu ke ti yidi tin tági yaa bonjekaala tiba
saabóali, li luodi sanbile li bààli lingima nni.

Tin yaa kó tin di yàala, ki lebidi tin kó yàala, ki di tin
lebidi yàala, lani n tie ti yùla diedimoanma ñiali !

Yinba n domalieba,

Moandi mani ki bandí yi tùada ñuadi :

Yi ya dàà tin kóni tiba yàa tukpakpádi, yii dindi yi niba
bebe kà, yi luodi i sani Bulicina Faso loagu findima pò
yo. Yi ya yíé Faso Dan Fani tiadi, yii yèni yi yùla bebe
kà, yi pugidi yi lugida nìime (jigide).

Yi ya fààdì u tonmoanu (u tuonu) jiema ki yíé maasi,
yii nààndi jiema bebe kà, yi siagidi u paalú diedima
síeditila yo.

Dínlà, ti luodi ti bulicindi múáli sanciamu. U báadogu buama moandili leni o domatielo àníali tuona dana ya tie ne, ti baa bandi tin baa yaa tiendi yaa jiema ti saajetadimu nni.

N sugini ke saliwúudidiegu kulí nni, cógidiegu kulí nni, diegu kulí nni, ti yàntiali n yáa tié ki gbieni ti saajetadimu Bulicina nni tin mali ki baní yaa jiema bebe. Ki « yaa di tin mali ki bani yaa jiema » lani n baa yaa tié ti yàntiali daali kulí i saajekaani nni.

Ki táa Lipitako desiyon ki gedi Tannuñan desiyon po, tin teni tin ko yaa muuli ti baadi nni leni a tilola (i tikواني) bonluonkaala n yaa wuli i kaani kuli. Tin teni tin kó yaa jiema tiba ti dojaana nni n yaa tié tin fààdìnni ki gó jigini yaa jiema moamoani. Tin teni ti bonjekaala n tùa ti yùla diedima jakoanditiagu.

N domalieba

Tin sèdi leni jama ti múáli nni ti ya bua ki diedi ti yùla moamoani. Kàli tin tááni ki yaa cúónì yenma ! tin teni ti yanwùbida nàanànmá, ti baadi muuli, ti ti yanwubikaadi n gbíéní mu daamu ! Tin teni tin tági yàala mi diema nni n luodi tipo li báali sànmóánu ki wadi canyi tin dáá dotoe nni yaa tiadi ki kúándi ti diema nni! Ti diema saalayemanma ye ti kuani nne, ti yanlola nne leni ti daamu nne.

A daadiena danba yaaba n ye i dogi nni, n miadi yin moandi ki yaa kúádì tin kó yàala ti yaaba mi diema nni. Yi ya gagidi ki kúádì tinba tiyaaba bontágikaala, yi koani li bonkúádìkaala dunpàaga, leni Bulicina Faso yùdiedima pò koanli.

Yaaba n ki daani hali leni moala ti nunlema, yaaba n nùá ke tin la yaa sanbili yeni njoadima pàà, bi mo ke tin sugini yàala ti diema pò náá yegi leni li nhandunli nni i dógi n táani ki pia yaa nunlema, ban da teni fààlá jiema n boandi ba. Ban bandi ke ki yaa dàà dotoe nni ki kúándì ban bua yàala ti diema nni tié yàala n ki pia saala ti bila pò. Tinba wani gagidi ki baa yaa nua ti bulicindi sanbili yo. Moamoani, laa sanu njoadima ki fààlí, áamá u tié yaa sanu bebe n baa teni tin bàà ti yùla fààbímoanma. Yin bandi moamoani ke yúà tendi yi dinla mi jiema, o ba ti faa ki teni yin njoadi o yànbuama tiladi. Ti ya moandi ki gagidi tin di yàala, ti baa diedi ti yènmíáli leni ti laafialo.

N bání ke bi tianba máli ki waani ke tin bàà yaa nunlema n kan gedi foagima. Bi daama ke tin tié yaa

moandili baa sedi kelima ti baa tuogi leni i moamoani
li ṇandunli bonkúádìkaala nni. Landanba boandi bi
yùla. Tii jie ke bi baa paani ki ṇáà ti kelima ti dugi ti
yùcéle po. Báà bi yaa sieni i dolami n todi ti yàala kulí,
Bulicina Faso kan gbaani ki pugi obà. Ti baa bàà ti
tinmu piama nni ti juunli ñuadi.

Ti kpakpaaba tuona leni ti púoba pàpááli n teni ke ti
ye ; yaa pàkili n cùà kuli baa doagidi ti tááyema nni
tin pia yaa yànfùòma. Yaa pàkili n cùà baa teni
Bulicina n sùágí lìiga mi lebidima sanbila nni: li baa
pugini ti diema niba siiga todiyaba tùada leni ti yùla
diedima yàntiali.

N domalieba

Ti ye li múáli nni. Diidi mani yi buadi. Naani ti fuoma tie ki yaa miadi bi ki yaa gáani yaala n ña dotoe nni yo ? Ayo ! Ti fuoma tié tin yaa tági, ki maa, ki lebidi li bonla.

Lanwani, u báadogu buama moandili leni o domatielo ániàli tuona dana cilima **li binli 2026 pò**, tin tááni ki fii !

U kuanu po, tin paagi tiba !

Ki daaga po, tin gagidi tin bua ki yaa kuadi bi ki dáá yàala !

U saajekaanu kani, tin mangi ti pàla ti yema po !

Tin teni tin tié yàala n tùá ti jakoanditiagu!

Tin di yaa jiema n tùá tin sugini yaama !

Ti yùla diedima n tùá ti bulicindi !

Ti jaandi ti kpakpaaba!

Ti miadi ti púoba yaaba n tie li ániàli n la li ñuadi !

**Ti jaandi ti niba yaaba n tuuni u nuu tuonsoanbanma
tuona !**

Ti báa dógú pò li yaa dani kúuma, ti baa paadí !

Kapitenni Ibrahima TARAWORÉ

Bulicina Faso Yudanciamo